

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

I. Polityka zagraniczna ZSRR i stosunek do zagadnień między- narodowych	Str.1
II. Ustrój państwowy i administracyjny	" 2
III. Życie partyjne.	" 3
IV. Polityka socjalna i zawodowa	" 3
V. Życie gospodarcze.	" 4
VI. Stosunek emigracji do ZSRR	" 5

I. POLITYKA ZAGRANIĘCZNA ZSRR, I STOSUNEK DO ZAGADNIEN MIEDZYNAROD.

ROKOWANIA NIEMIECKO-LITEWSKIE.

PRAWDA z 29/I. cytując głosy prasy niemieckiej /nacional. Kreuzztg. i organ Stresemanna Kolnische Ztg./ w związku z przyjazdem Woldemarasa do Berlina podkreśla, iż w niemieckich kołach politycznych w kwestji litewskiej brak zupełnej zgody. W sprawie tej zarysowują się dwa główne kierunki: pierwszy kierunek odzwierciadla "Berliner Tageblatt", który uważa Litwę za pomost pomiędzy Niemcami a Republiką sowiecką, domagając się wzmocnienia tego pomostu przez handlowe i polityczne traktaty. Zwolennicy drugiego kierunku wyrażają obawę, iż Woldemaras nie będzie w stanie dotrzymać wziętych na siebie ewent. zobowiązań. Drugi kierunek odzwierciadla interesy tych grup przemysłowych niemieckich, które stawiają porozumienie z Polską ponad porozumienie z Litwą z tej prostej przyczyny, że eksport niemiecki do wielkiej Polski posiada daleko większe znaczenie, niż eksport do małej i biednej Litwy.

IBIDEM z 29/I. Kor. Tassa z Berlina pisze, iż prasa nacjon. demokratyczna i centrowa powitała z zadowoleniem podpisanie traktatu pomiędzy Niemcami i Litwą.

IBIDEM z 1/2. Kor. Tassa z Warszawy donosi, iż wiadomości prasy niemieckiej o podpisaniu arbitrażowej umowy litewsko-niemieckiej wywołały duże wrażenie w politycznych kołach warszawskich. Prasa polska jeszcze przed podpisaniem traktatu z Litwą oceniała ostatnią notę Woldemarasa, jako manewr obliczony na zwłokę. W związku z tą sprawą kor. cytuje Gazetę Warszawską i Poramą.

IZWIESTJA z 1/2. omawiając mowę Stresemanna w art. wst. zwracają uwagę, iż mowa miała na celu m.in. politykę wewnętrzną Francji i Niemiec, głównie w związku z wyborami, jakie w r.b. mają się odbyć w obydwu krajach.

Rozpatrując mowę pod kątem widzenia polityki międzynarodowej, autor zwraca uwagę na ustęp mowy Stresemanna o bezpieczeństwie. Przyznaje on Stresemannowi rację, iż sprawa wojny i pokoju zależy nie tyle od zabezpieczenia pokoju, ile od bezpośrednich przygotowań do przyszłej wojny. Inne oznajmienia Stresemanna w tej materji uważa za mało konkretne, albowiem Stresemann nie wypowiedział się jasno, jakich należy użyć środków w celu utrwalenia pokoju, by wreszcie w całej społeczności ludzkiej znikły obawy, iż gadaniną o bezpieczeństwie pokrywa się rzeczywiste przygotowywanie do wojny.

Dalsze wywody autora artykułu zmierzają w tej kwestji do konkluzji, iż główną podstawą pokoju jest powszechne rozbrojenie, a nie gwarancja bezpieczeństwa.

IBIDEM z 29/I. Kor. Tassa z Berlina pisze, iż prasa nacjon. demokr. PRAWDA z 1/2. Kor. Tassa z Berlina donosi, iż w kołach polit. panuje przekonanie, iż ostre zwroty mowy Stresemanna pod adresem Francji, zostały podyktowane z jednej strony zamierzeniem pozbawienia nacjonalistów niemieckich istotnego hasła wyborczego, z drugiej zaś strony - wywarcia wpływu na politykę niemiecką. Prasa polska jeszcze przed podpisaniem traktatu z Litwą oceniała ostatnią notę Woldemarasa, jako manewr obliczony na zwłokę. W związku z tą sprawą kor. cytuje Gazetę Warszawską i Poramą.

1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

2. USTROJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

WYBORY DO SOWIETÓW

"IZWIESTIJA CIK ZSSR" z dn. 31/I ogłasza artykuł sekretarza prezydium C.K.W. sówietów ZSRR Jenukidze w sprawie wyborów do sówietów miejskich i wiejskich. Na wstępie zaznacza Jenukidze, że zgodnie z decyzją prezydium C.K.W. dnia 5-go stycznia r.b. wybory do sówietów wiejskich i miejskich oraz zwołanie zjazdów gminnych, powiatowych, okręgowych, gubernjalnych i obwodowych zostało przeniesione na jesień r.b. Odroczenie to nie powinno wpłynąć na poważne przygotowania do wyborów. Odwrotnie, pozostały do wyborów czas powinien być zużytkowany dla likwidacji błędów, ujawnionych podczas zeszłorocznej kampanji wyborczej. Wyniki wyborów zależą od ogólnej sytuacji gospodarczej i politycznej oraz od strony technicznej przeprowadzenia wyborów. Budownictwo socjalistyczne, uprzemysłowienie kraju, rozwój ruchu współdzielczego, spowodowały znaczną, co raz większą aktywność polityczną mas robotniczych i włościańskich, dążenie tych mas do udziału w pracy państwowej. Pierwsza z przesłanek udatnych wyborów istnieje w ten sposób niewątpliwie. Dbać jednak należy aby aktywność ludności nie została wykorzystana przez czynniki, wrogie dla dyktatury proletarjackiej. Chodzi tu przede wszystkim o wieś sowiecką, gdzie zwalczać należy tendencje zamożnego włościanstwa /"kułaków"/ do opanowania sówietów i ruchu spółdzielczego. Walka ta powinna być jednak ściśle oparta na ustawodawstwie sowieckim. Żadna samowola administracyjna nie jest w tej kwestji dopuszczalna. Następnie omawia p. Jenukidze stronę techniczną wyborów i zaprzecza podanym przez rosyjską prasę emigracyjną pogłoskom o tem, że odroczenie wyborów spowodowane zostało przez względy natury politycznej. Sytuacja polityczna i gospodarcza w ZSRR jest najlepszym dowodem tego, iż rząd sowiecki nie potrzebował odraczać wyborów ze względów bezpieczeństwa. Zostało to poczynione jedynie dla wykorzystania terminu odroczenia w dziedzinie przygotowań technicznych do wyborów. Następnie przechodzi p. Jenukidze do omówienia sytuacji politycznej na Zachodzie i twierdzi, że w Polsce, we Francji, w Anglii i t.p. kampanja wyborcza przeprowadzana jest pod hasłem walki z komunizmem i z komunistami. W ZSRR natomiast kampanja wyborcza powinna być przeprowadzona pod hasłem wzmocnienia partji komunistycznej i bezwzględnej walki z przeciwnikami rozwoju socjalistycznego.

REFORMA ROLNA W REPUBLICIE BURIACKIEJ

IBIDEM podaje, że prezydium C.K.W. sówietów RSFSR zatwierdziło ustawę o powszechnej i obowiązkowej reformie rolnej na terytorjum Buriat-Mongolskiej sowieckiej republiki autonomicznej.

NOWA STOLICA OBWODU KAŁMYCKIEGO

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 28/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p. Milukowa/ donosi, że stolica autonomicznego obwodu Kałmyckiego została przeniesiona do nowozbudowanego miasta - Nowaja Elista. W ciągu miesięcy letnich r.b. przeniesione zostaną do tego miasta wszystkie sowieckie centralne instytucje kałmyckie oraz rozpoczęta będzie budowa linii kolejowej Nowaja Elista - Diwnoje.

SESJA SOWIETÓW KRYMSKICH
"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 29/I donosi, że w Symferopolu rozpoczęły się obrady nadzwyczajnej sesji C.K.W. sówietów republiki Krymskiej zwołanej dla omówienia spraw, związanych z likwidacją trzęsienia ziemi na Krymie, zakupów zbożowych, pożyczki włościańskiej oraz dokonania zmian w składzie rządu republiki Krymskiej.

Sesja zatwierdziła decyzję o dymisji prezesa C.K.W. krymskiego Ibragimowa, który został wykluczony z partji komunistycznej wskutek swego udziału w akcji opozycyjnej. Na stanowisko prezesa C.K.W. sówietów krymskich powołano komunistę Kubajewa, z pochodzenia tatara krymskiego.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

REPRESJE W STOSUNKU DO OPOZYCJI
"RUL" z dn. 1/II /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi, że okręgowa komisja kontrolująca partji w Kijowie wykluczyła ze składu partji 17-tu opozycjonistów i separatystów ukraińskich. Były członek centrali opozycyjnej na Ukrainie Daczyński zgłosił się do władz partyjnych ze skruchą i wydał władzom tym wszystkie szczegóły swego udziału w akcji opozycyjnej.

GŁOS OPOZYCJI
"RUL" z dn. 2/II donosi, że w tygodniku "Die Fahne des Kommunismus", piśmie zwolenników p. Trockiego w Niemczech, ukazało się oświadczenie opozycji rosyjskiej w sprawie oświadczenia p.p. Kamieniewa i Zinowjewa. Opozycja twierdzi, że zdrada Kamieniewa i Zinowjewa jest faktem odosobnionym oraz że nawet najbliżsi byli przyjaciele Zinowjewa, jak Safarow, nie podzielają jego nowego stanowiska. Opozycja odrzuca propozycję kapitulacji i zamierza prowadzić nadal bezwzględna walkę w obronie swego programu i ideologii.

6. POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

PRAWO AUTORSKIE W ZSRR
"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 28/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p. Milukowa/ donosi, że prezydium C.K.W. sówietów RSFSR uchwaliło pewne zmiany w sowieckim ustawodawstwie o prawie autorskim. Prawo autorskie pisarzy sowieckich oraz ich spadkobierców zostało zasadniczo przedłużone z przeciągu lat 25 na przeciąg 40 lat od chwili ukazania się danego utworu w druku.

5. ZYCIŁ GOSPODARCZE.

ZAKUPY ZBOŻOWE

"IZWILSTJA CIK ZSSR" z dn. 31/II donosi, że sowieckie organizacje aprowizacyjne, które przeprowadzają zakupy zboża na koszt skarbu sowieckiego, zakupiły w ciągu pierwszych 25 dni stycznia 877,274 ton zboża. Z tej liczby w ciągu pięciu dni 20-25 stycznia zakupiono 261,083 ton zboża.

SPRAWA KONCESJI NIEMIECKIEJ W ZSRR

"RUL" z dn. 31/I /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi, że firma niemiecka "Herman & Franz Brück" otrzymała od władz sowieckich koncesję na prowadzenie fabryki mechanicznej, byłej Czerepowa i Hanzena w Moskwie. Po roku władze sowieckie odwołały koncesję, nie płacąc koncesjonariuszom nic za poczynione inwestycje. Dla upozorowania swego prawa do zerwania umowy koncesyjnej zwróciła się najwyższa rada gospodarstwa krajowego ZSRR do sądu sowieckiego ze skargą przeciwko koncesjonariuszowi niemieckiemu, żądając odszkodowania w wysokości 127 tysięcy rubli za sprzedaż na terytorjum sowieckim maszyn, importowanych przez koncesjonariusza rzekomo dla owej fabryki koncesyjnej. Sąd sowiecki przychylił się do tej skargi i zasądził od koncesjonariuszy niemieckich powyższe odszkodowanie na korzyść skarbu sowieckiego.

PROJEKTY FINANSOWE PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWEJ

"TORGOWO-PROMYSZLENNAJA GAZIETA" z dn. 31/I /Moskwa/ donosi, że budżet państwowy ZSRR w 1927/28 roku gospodarczym przewiduje kredyty na cele kredytowania handlu państwowego i spółdzielczego w wysokości 48,5 milionów rubli oraz na cele budownictwa w wysokości 10,8 milionów rubli. Z tych ostatnich kredytów zaczerpnięte być mają również środki na inwestycje, nieprzewidziane przez budżet państwowy. Komisja państwowa "Gospłan" zwiększyła powyższą pozycję budżetową do wysokości 13,115,000 rubli, przewidując wydatkowanie ~~5,000~~ 5,145 tysięcy rubli na roboty inwestycyjne przy budowie kanału Wołgo-Dońskiego, 3,800 tysięcy rubli na roboty inwestycyjne w RSFSR, 1,770 tysięcy rubli na te roboty w USRR, 1 milion rubli - w BSRR, 600 tysięcy rubli w ZSFSR, 400 tysięcy rubli w TSRR i 400 tysięcy rubli w Uzbekistańskiej ZRR. W dziedzinie kredytów handlowych zatwierdziła państwowa komisja planowa projekt komisariatu ludowego skarbu, który przewiduje wydatkowanie 38,325 tysięcy rubli, w tej liczbie 1,200 tysięcy rubli na ekspedycję Karską, 8,635 tysięcy rubli na budowę lodowni przemysłowych 7,250 tysięcy rubli na budowę składów zbożowych i t.p. Kredyty na rozwój ruchu spółdzielczego zostały zatwierdzone przez państwową komisję planową w wysokości 13,375 tysięcy rubli, w tej liczbie 9 milionów rubli dla ruchu spółdzielczego w RSFSR, 2,300 tysięcy rubli - w USRR, 550 tysięcy rubli w BSRR, 695 tysięcy rubli w ZSRR, 500 tysięcy rubli w Uzbekistańskiej ZRR i 300 tysięcy rubli w Turkiestańskiej ZRR.

8. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

PODROŻ GEN. LUKOMSKIEGO

"RUSSKOJE WRAHA" z dn. 29/I /Paryż, liberalne pismo narodowe pod redakcją p. Filippowa/ donosi, że w.ks. Nikołaj Nikołajewicz wysłał generała Łukomskiego do Szanghaju w celu nawiązania kontaktu z emigracją rosyjską na Dalekim Wschodzie. Praca nad zjednoczeniem emigracji rosyjskiej w Chinach prowadzona jest z polecenia w.ks. Nikołaja Nikołajewicza przez gen. Horwata. Po przejściu Szanghaju z rąk chińskich wojsk komunistycznych w ręce chińskich wojsk narodowych stwierdzono możliwość otrzymania z banków szanghajskich funduszy, które stanowiły ongiś własność skarbu rosyjskiego. W jednym z banków szanghajskich przechowywane jest 4 miliony dolarów - własność b. rządu admirała Kołczaka. Konsul rosyjski w Szanghaju Grosse otrzymał już z jednego z banków kanadyjskich 150 tys. dolarów meksykańskich, które stanowiły również własność b. skarbu rosyjskiego. Otrzymanie funduszy, przechowywanych w bankach szanghajskich, wpłynie na ożywienie akcji emigracji rosyjskiej w Chinach.

ORZĄDY EMIGRACJI ROSYJSKIEJ W PARYŻU

IBIDEM donosi, że w związku ze zmianą wewnętrzną sytuacji politycznej w ZSRR w Paryżu odbyły się narady reprezentantów rozmaitych rosyjskich organizacji emigracyjnych, zwołane dla omówienia kwestji utworzenia bloku politycznego tych organizacji. W naradach tych wzięli udział reprezentanci Rosyjskiego Komitetu Narodowego, emigracji kozackiej, związków wojskowych, związku handlowo-przemysłowego, rosyjskich pism paryskich oraz partji politycznych, dążących do obalenia władzy sowieckiej w ZSRR drogą przewrotu wojennego.

Z YCIIA SOCJALISTÓW ROSYJSKICH NA EMIGRACJI

"RUL" z dn. 1/II /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi o rozłamie wśród socjalistów-demokratów rosyjskich /"mieniszewików"/ na emigracji. T.zw. delegacja zagraniczna tej partji, pozostająca pod kierownictwem p.p. Dana i Abramowicza, oddawna pozostawała w wrogich stosunkach z ugrupowaniem p. Potriosowa. Obecnie jednak szereg wybitnych działaczy socjalistycznych, którzy należeli dawniej do ugrupowania p.p. Abramowicza i Dana rozpoczęło w Paryżu współpracę z p. Potriosowem, wydawcą "Biblioteki Socjalizmu Demokratycznego". Wśród tych działaczy znajdują się p.p. Garwi, Wojtyński, Kefali i inni, którzy współpracują z zwolennikami Potriosowa Iwanowiczem i Zehorskim.

STANOWISKO PISMA "BORBA ZA ROSSIJU"

"BORBA ZA ROSSIJU" z dn. 28/I /Paryż, tygodnik demokratyczny o kierunku aktywistycznym/ ogłosiło artykuł p. Mielgunowa p.n. "Nasze stanowisko". W artykule tym oświadcza p. Mielgunow, iż ugrupowanie "Borba za Rossiju" nawołuje do zjednoczenia całej emigracji narodowej i narodu rosyjskiego dla czynnej walki z ustrojem komunistycznym, odrzucając zarówno wyczekiwanie zmian ewolucyjnych w Rosji oraz tendencje reakcyjne.

zewnątrzną Francji, która to polityka będzie tematem debat w Izbie deputowanych.

CZŁONKOWIE AMERYK. ZWIĄZKÓW ZAWOD. PRZECIWKO INTERWENCJI.

PRAWDA z 29/I. omawia list Williama Greena prezesa amer. federacji pracy, skierowany do Hughesa. W liście tym Green wyraża protest przeciwko interwencji Stanów Zjednoczonych w Ameryce łacińskiej. Protest ten "Prawda" określa jako rzecz podłą i obłudną, albowiem uważa Greena za rzeźnika kapitalizmu północno-amerykańskiego a całą federację za dopełnienie unji panamerykańskiej, która została sfabrykowana przez dyplomatów Stanów Zjedn. jako agentura kapitału Ameryki Półn. Agentura ta zmierza do opanowania ruchu robotniczego w Ameryce Południowej przez Greenów i Wallów, co z kolei ułatwiłoby proces przenikania półn. amer. kapitału Ameryki łacińskiej. "Prawda" podkreśla, iż kapitaliści Stanów Zjedn. dążą do opanowania obydwu kontynentów ameryk. tak przez unję panameryk. jak i federację pracy, lecz dla uspienia czujności robotników zmuszeni są od czasu do czasu rzucić kilka liberalnych frazesów. I tylko pod tym kątem widzenia należy rozpatrywać list Greena do Hughesa: W końcu artykułu autor wyraża wątpliwość czy tego rodzaju metody wprowadzą w błąd robotników Panamy, Meksyku, Kuby, Boliwji, Chile i t.d.

RZĄD STANÓW ZJEDNOCZONYCH PODTRZYMUJE STANDARD OIL.

PRAWDA z 29/I. Kor. Tassa z New Yorku donosi, iż sekretarz Stanu Kellog oznajmił, że Depart. Spraw Zagr. nie jest zainteresowany w walce o naftę sowiecką, mimo to jednak fakty dni ostatnich wskazują, iż rząd Stanów Zjedn. podtrzymuje naftową kompanję amer. "Standard Oil" w jej walce z anglo-holand. kompanją Deterdinga "Royal Dutch Shell". Fakty, wskazujące na zaangażowanie się rządu Stanów Zjedn. po stronie Standard Oil są następujące: Minister marynarki Stanów Zjedn. Wilbur oznajmił, iż Ministerstwo marynarki zamierza sprzeciwić się usiłowaniu Deterdinga zakupu nafty z zapasów Ministerstwa, którą to naftę Deterding projektuje wykorzystać dla konkurencji z Standard Oil na rynkach azjatyckich. dalej, prezydent Coolidge zagroził, iż nie pozwoli kompanjom angielskim eksploatować terenów naftowych w Ameryce. Państw. flota handl. Stanów zakupiła 24 tys. ton nafty sowieckiej w firmie nowojorskiej Standard Oil, oznajmiając, iż źródła, z którego pochodzi nafta, są jej obojętne.

Zdaniem kor. walka o naftę między Standard Oil i Royal Dutch Shell wkracza w coraz ostrzejszą fazę i będzie prowadzona wszystkimi dostępnymi środkami dyplomatycznymi i handlowymi. W danej chwili zwycięstwo przechyla się na stronę Standard Oil.

Deterding, który winien jest finansistom ameryk. poważne sumy, potrzebuje dalszych kapitałów i zamierza zaciągnąć w bankach amer. nową pożyczkę, czemu wszelkimi sposobami stara się przeszkodzić Standard Oil. W kołach kompetentnych twierdzą, iż położenie finansowe Standard Oil jest w danej chwili daleko lepsze, niż Deterdinga.

PRAWDA z 29/I. Tass donosi z Berlina, iż liczba bezrobotnych, otrzymujących zapomogi państwowe, podniosła się w drugiej połowie stycznia z 1,400,000 na 1,600,000.

